



**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH ZAMMIT MC KEON**

Seduta tas-7 ta' April, 2011

Citazzjoni Numru. 140/2009

**Albert Mizzi ghan-nom ta` Mizzi Associated
Enterprises u b`digriet tad-29 ta` April 2010 zdiedet il-
kelma `Limited`**

kontra

**Noel Agius karta ta` identita` numru 165970M, Andre`
Agius karta ta` identita` numru 574874M, Ronnie
Agius karta ta` identita` numru 1044447M u Kenneth
Dimech bhala stralcjarju in rapprezentanza ta`
Triangle Investments Limited (C23925)**

Il-Qorti :

**Rat ir-rikors guramentat prezentat fis-16 ta` Frar
2009 li jaqra hekk –**

1. *Illi permezz ta` skrittura privata fl-atti tan-Nutar Dottor Charles Mangion datata 14 ta` Mejju 2001, il-konvenuti Noel u Andre` Agius f`isem Triangle Investments Limited kienu akkwistaw minghand l-attur diversi ishma kemm ordinarji kif ukoll preferenzjali tal-kumpannija Lapsi Court Limited u skond klawsola (iii) kellha tithallas penali ta` disgha u hamsin elf u sitta u disghin euro u ghoxrin euro centezmi (€59,096.20) ;*

2. *Illi wara li kienu saru xi pagamenti da parti minn Ronnie Agius li jigi missier il-konvenuti Andre` u Noel Agius kien ghad baqaghlhom ihallsu l-ammont ta` tnejn u ghoxrin elf u mitejn erbgha u hamsin Ewro u tlieta u tmenin centezmi (€22,254.83) ;*

3. *Illi permezz ta` sentenza citazzjoni numru 356/2005 fl-ismijiet 'Albert Mizzi ghan-nom ta` Mizzi Associated Enterprises Limited vs Noel Agius u Andre` Agius f`isimhom u Kenneth Dimech bhala stralcjarju in rappresentanza ta` Triangle Investments Limited', il-Prim`Awla tal-Qorti Civili kienet laqghet it-talba attrici u kkundannat lill-istralcjarju Kenneth Dimech nomine sabiex ihallas lis-socjeta` Central Mediterranean Development Corporation Limited l-ammont ta` tnejn u ghoxrin elf u mitejn erbgha u hamsin Ewro u tlieta u tmenin centezmi (€22,254.83) ;*

4. *Illi din il-kawza kienet infethet mis-socjeta` attrici anke kontra Noel Agius u Andre` Agius personalment, izda l-Prim`Awla tal-Qorti Civili kienet laqghet it-tieni eccezzjoni ta` Noel Agius u Andre` Agius fis-sens illi kellhom jigu mehlusin mill-osservanza tal-gudizzju ghaliex ma kien hemm l-ebda accenn fil-konfront taghhom dwar dawn il-hlasijiet ;*

5. *Illi kif jidher mill-iskrittura privata li qeghda tigi esebita bhala DOK AM1 is-socjeta` attrici ghamlet ftehim*

ma` Andre` Agius u Noel Agius li kienu qeghdin jidhru in rapprezentanza ta` Triangle Investments Limited. Illi matul il-kawza, is-socjeta` attrici giet a konoxxjenza tal-fatt li din is-socjeta` Triangle Investments Limited kienet qeghda fi stat ta` xoljiment u dan mit-30 ta` Ottubru 2003 ;

6. *Illi ghalhekk meta s-socjeta` attrici fethet il-kawza citazzjoni numru 356/2005 fl-ismijiet 'Albert Mizzi ghan-nom ta` Mizzi Associated Enterprises Limited vs Noel Agius f'isimhom u Kenneth Dimech bhala stralcjarju in rapprezentanza ta` Triangle Investments Limited' fid-19 ta` April 2005, din is-socjeta` diga` kienet fi stat ta` xoljiment u li ghalhekk meta l-konvenuti pprezentaw l-eccezzjonijiet taghhom fl-24 ta` Gunju 2005 huma kienu fid-dmir li jinfurmaw il-Qorti b`dan il-fatt, u dan ai termini tal-Art.309(1)(d) tal-Att dwar il-Kumpanniji. Dan l-artikolu jghid :*

'Jekk xi persuna, li qabel kienet jew li tkun ufficjal ta` kumpannija –

*...
taghmel xi nuqqas materjali f`xi dikjarazzjoni li ghandha x`taqsam ma` l-affarijiet tal-kumpannija'*

7. *Illi l-konvenuti fil-fatt qatt ma ghamlu dan huma stess izda kienet is-socjeta` attrici li ndunat b`dan l-istat ta` fatt ;*

8. *Dan huwa hekk anke minhabba l-fatt li Ronnie Agius, missier il-konvenuti, minbarra l-fatt li kien qed jikteb ghat-ffal tieghu Andre` u Noel Agius dwar kif kienu se jigu effettwati l-pagamenti kien anke talab ghal estensjoni ghall-hlas b`ittra tieghu datata 4 ta` Ottubru 2004 – DOK A. Ittra li kif irrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza l-ohra kienet mibghuta meta s-socjeta` Triangle Investments Limited kienet diga` qeghda in likwidazzjoni ;*

9. *Illi ghalhekk minhabba dan l-agir tal-konvenuti Noel u Andre` Agius huma responsabbli ta` kummerc li sar bi frodi fil-konfront tas-socjeta` attrici u dan ai termini tal-Artikolu 315(1) tal-Att dwar il-Kumpanniji li jghid :*

'Jekk waqt l-istralc ta` kumpannija sew jekk b`ordni tal-qorti jew volontarjament ikun jidher li xi negozju tal-kumpannija jkun tmexxa bil-hsieb ta` frodi ta` kredituri tal-kumpannija jew ta` kredituri ta` xi persuna ohra bil-ghan ta` frodi, il-qorti tista` fuq rikors tar-ricevitur ufficjali, jew ta` l-istralcjarju jew ta` xi kreditur jew ta` xi kontributorju tal-kumpannija, jekk jidhrilha xieraq li taghmel hekk, tiddikjara li xi persuni li xjentement kienu partijiet fit-tnexxija tan-negozju bil-mod qabel imsemmi tkun responsabbli personalment, minghajr ebda limitazzjoni ta` responsabilita` ghal kull jew ghal xi dejn jew responsabilitajiet ohra tal-kumpannija kif il-qorti tista` tordna'.

Ghaldaqstant is-socjeta` rikorrenti qeghda titlob umilment lil din l-Onorabbli Qorti sabiex ai termini tal-Artikolu 315 tal-Att dwar il-Kumpanniji tiddikjara li l-konvenuti Andre` Agius u Noel Agius qua diretturi tas-socjeta` Triangle Investments Limited u Ronnie Agius huma personalment u solidament responsabbli ghad-dejn tal-istess socjeta` konvenuta dovut lis-socjeta` attrici u dan skond is-sentenza citazzjoni numru 356/2005 fl-ismijiet 'Albert Mizzi ghan-nom ta` Mizzi Associated Enterprises Limited vs Noel Agius f'isimhom u Kenneth Dimech bhala stralcjarju in rappresentanza ta` Triangle Investments Limited' deciza fis-16 ta` Dicembru 2008.

Rat il-lista tax-xhieda indikati mill-kumpannija rikorrenti u l-elenku tad-dokumenti esebiti minnha.

Rat ir-risposta guramentata tal-intimat Ronald sive` Ronne Agius prezentata fil-21 ta` Meju 2009 li taqra hekk

—

Eccezzjonijiet

Illi l-esponenti jeccepixxi bir-rispett :

1. *Illi l-eccipjenti ma ghandu l-ebda relazzjoni guridika ma` l-attur nomine.*

2. *Illi subordinatament u minghajr pregudizzju ghas-suespost, fi kwalsiasi kaz it-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u dana stante li ma jissussistux l-elementi rikjesti mil-ligi sabiex tali azzjoni tista` tirnexxi fil-konfront tieghu.*

3. *Illi subordinatament u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-eccipjenti ma wettaq jew mexxa ebda negozju tal-kumpannija Triangle Investments Limited bil-hsieb ta` frodi tal-kredituri tal-kumpannija u wisq anqas tal-attur nomine.*

4. *Illi l-azzjoni odjerna tal-attur nomine hija wahda frivola u vessatorja stante li l-eccipjent lanqas kien parti fil-kawza fl-ismijiet 'Albert Mizzi nomine vs Noel Agius et' (Cit. Nru. 356/2005/AL) deciza fis-16 ta` Dicembru 2008 – li ghaddiet in gudikat – permezz ta` liema sentenza gie deciz li hija effettivament is-socjeta` Triangle Investments Limited responsabbli ghall-hlas tal-kreditu pretiz mill-attur nomine.*

5. *Salvi eccezzjonijiet ulterjuri jekk ikun il-kaz.*

Dikjarazzjoni

Il-konvenut Ronald sive` Ronnie Agius (K.I. 104447M) jikkonferma bil-gurament is-segwenti fatti li jafhom personalment :

1. *Illi l-eccipjenti ma ghandu l-ebda relazzjoni guridika ma` l-attur nomine u di fatti lanqas kien parti fil-kawza fl-ismijiet 'Albert Mizzi nomine vs Noel Agius et' (Cit. Nru. 356/2005/AL) deciza fis-16 ta` Dicembru 2008 – li sentenza ma gietx appellata – fejn appuntu gie deciz li l-ammont pretiz mill-attur nomine huwa dovut mis-socjeta` Triangle Investments Limited.*

2. *Illi minghajr pregudizzju ghal dak suespost, l-eccipjent ma wettaq l-ebda jew inkella mexxa xi negozju bil-hsieb ta` frodi ta` xi kreditur tas-socjeta` Triangle Investments Limited u wisq anqas bi frodi tal-attur nomine.*

3. *Illi l-eccipjent mhux biss ma kienx parti fil-kawza fuq imsemmija imma lanqas ma kien direttur, ufficjal jew inkella azzjonista tas-socjeta` Triangle Investments Limited fil-mument li nfethu l-proceduri gudizzjarji msemmija fil-paragrafu nru.1. Ghalhekk l-azzjoni odjerna fil-konfront ta` l-eccipjent hija wahda frivola u vessatorja.*

4. *Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, il-fatt li s-socjeta` Triangle Investments Limited kienet (u ghadha) fil-process ta` stralc huwa wiehed pubbliku li facilment seta` jigi verifikat mill-pubbliku in generali, inkluz l-istess attur nomine, qabel ma ntavola l-proceduri gudizzjarji msemmija fil-paragrafi precedenti.*

5. *Illi fi kwalunkwe kaz u minghajr pregudizzju ghas-suespost l-attur nomine ma soffra l-ebda pregudizzju a kawza ta` l-allegat ksur minnu lmentat fir-rikors guramentat, u dana stante li s-socjeta` Triangle Investments Limited giet inkluzja fil-proceduri gudizzjarji*

Kopja Informali ta' Sentenza

msemmija fil-paragrafu nru.1 u effettivament l-attur nomine ottjena sentenza fil-konfront ta` din is-socjeta`.

6. *Illi ghalhekk it-talbiet attrici ghandhom jigu michuda.*

Rat il-lista tax-xhieda indikati mill-intimat Ronnie Agius.

Rat ir-risposta guramentata tal-intimati Noel Agius u Andre` Agius prezentata fil-21 ta` Mejju 2009 li taqra hekk

–

Eccezzjonijiet

Illi l-esponenti jeccepixxu bir-rispett :

1. *Illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u dana stante li ma jissussistux l-elementi rikjesti mill-igi sabiex l-azzjoni attrici tista` tirnexxi.*

2. *Illi subordinatament u minghajr pregudizzju ghas-suespost l-allegat ksur tal-Artikolu 309(1)(d) – li abbazi tieghu l-attur nomine imposta l-azzjoni odjerna – ma jikkostitwix twettieq jew tmexxija ta` negozju tal-kumpannija Triangle Investments Limited bil-hsieb ta` frodi tal-istess attur nomine jew ta` xi kreditur iehor tal-kumpannija.*

3. *Illi subordinatament u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-eccipjenti ma wettqu jew mexxew ebda negozju tal-kumpannija bil-hsieb ta` frodi tal-kredituri tal-kumpannija u wisq anqas tal-attur nomine.*

4. *Illi subordinatament u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-azzjoni odjerna tal-attur nomine hija wahda frivola u vessatorja stante li ma hi xejn aktar hlief tentattiv iehor daparti tal-attur nomine li jottjeni sentenza kontra l-eccipjenti ghal hlas ta` kreditu li effettivament huwa dovut – kif del resto jirrizulta minn sentenza ta` din il-Qorti li ghaddiet in gudikat – mill-kumpannija Triangle Investments Limited.*

5. *Salv eccezzjonijiet ulterjuri jekk ikun il-kaz.*

Dikjarazzjoni

Il-konvenut Noel Agius (K.I. 165970M) jikkonferma bil-gurament is-segwenti fatti li jafhom personalment :

1. *Illi kemm l-esponent kif ukoll huh l-eccipjent l-iehor Andre` Agius ma wettqu l-ebda jew inkella mexxew xi negozju ta` frodi ta` xi kreditur tal-kumpannija u wisq anqas tal-attur nomine.*

2. *Illi permezz tas-sentenza ta` din l-Onorabbli Qorti fl-ismijiet 'Albert Mizzi nomine vs Noel Agius et' (Cit. Nru. 356/2005/AL) deciza fis-16 ta` Dicembru 2008 u liema sentenza ma gietx appellata, gie deciz li l-eccipjenti ma humiex responsabbli ghal hlas tal-kreditu pretiz mill-attur nomine. Illi l-azzjoni odjerna ghalhekk ma hi xejn aktar hlief tentattiv iehor da parti tal-attur nomine li jottjeni sentenza anke kontra l-eccipjenti.*

3. *Illi li l-kumpannija Triangle Investments Limited kienet (u ghadha) fil-process ta` stralc huwa fatt pubbliku li facilment seta` jigi vertifikat mill-attur nomine qabel ma ntavola l-proceduri gudizzjarji msemmija fil-paragrafu precedenti.*

4. *Illi fi kwalunkwe kaz u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-attur nomine ma soffra l-ebda pregudizzju stante li l-kumpannija Triangle Investments Limited giet inkluzo fil-proceduri gudizzjarji fuq imsemmija u effettivament l-attur nomine ottjena sentenza fil-konfront ta` din il-kumpannija.*

5. *Illi ghalhekk it-talbiet attrici ghandhom jigu michuda.*

Rat il-lista tax-xhieda ndikati mill-intimati ahwa Agius.

Rat li ghalkemm l-intimat Kenneth Dimech kien debitament notifikat skond il-ligi bl-atti promotorji, huwa ma pprezentax risposta.

Rat id-digriet taghha moghti fl-udjenza tal-4 ta` Frar 2010 (fol 35) fejn ordnat li jigi allegat il-process tal-kawza fl-ismijiet '*Albert Mizzi noe vs Noel Agius et'* (Cit. Nru. 356/05 AL) li kienet deciza fis-16 ta` Dicembru 2008.

Qieset il-provi li ressqu l-partijiet.

Rat in-nota ta` sottomissjonijiet tal-kumpannija rikorrenti prezentata fit-28 ta` Gunju 2010 (fol 147 sa 156).

Rat in-nota responsiva tal-intimati Noel Agius, Andre` Agius u Ronnie Agius prezentata fit-30 ta` Settembru 2010 (fol 159 sa 166).

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-digriet taghha moghti fl-udjenza tal-1 ta' Novembru 2010 fejn halliet il-kawza ghas-sentenza.

Ikkunsidrat :

L-istorja tal-attivitá tal-kumpannija Triangle Investments Limited tirrizulta kjarament fl-atti soċjetarji kif mizmuma mir-Registratur tal-Kumpanniji u esebiti bhala Dok MFSA1.

L-imsemmija kumpannija intimata li ghandha n-numru C23925 kienet registrata fis-6 ta' Jannar 1999.

Meta kienet registrata l-kumpannija, l-azzjonisti tal-kumpannija kienu l-intimat Ronnie Agius u wliedu Noel u Andre` Agius (« l-ahwa Agius »).

Dak iz-zmien it-tlieta li huma kienu diretturi.

Ronnie Agius ma baqax direttur b`effett mid-19 ta' Frar 2001. U l-ishma kollha li kellu kienu trasferiti nofs lil Noel Agius u n-nofs l-iehor lil Andre` Agius fl-20 ta' Frar 2001. Ir-registrazzjoni relattiva saret fil-15 ta' Marzu 2001.

L-ahhar *annual return* kienet registrata mar-Registratur tal-Kumpanniji fl-20 ta' Mejju 2003 u kienet tkopri l-perijodu sal-31 ta' Ottubru 2002. Skond din l-annual return, l-ishma (*preference* u *ordinary*) tal-kumpannija kienu maqsuma ndaqs bejn Noel u Andre` Agius li kienu wkoll id-diretturi taghha. Is-Segretarju tal-kumpannija kien Noel Agius.

Kopja Informali ta' Sentenza

Fit-30 ta` Ottubru 2003 ghaddiet *extraordinary resolution* skond l-Art.265(1) tal-Kap.386 intiza biex twassal ghal *voluntary winding up* tal-kumpannija.

Fit-30 ta` Ottubru 2003, l-intimati ahwa Agius bhala diretturi ta' Triangle Investments Limited ghamlu d-*declaration of solvency* skond l-Art.286 tal-Kap.386 fejn iddikjaraw li *the said company will be able to pay its debts in full within six (6) months from the date of dissolution which shall take place on the 30th October 2003*. Maghha pprezentaw *statement* dwar l-*assets and liabilities* tal-kumpannija fid-data tat-30 ta` Ottubru 2003.

Fit-30 ta` Ottubru 2003, l-intimat Kenneth Dimech kien mahtur bhala stralcjarju taghha bil-Form L relattiva tigi konsenjata lir-Registratur tal-Kumpanniji fit-13 ta` Novembru 2003.

Skond ix-xhieda ta` Albert Mizzi, ghalkemm il-kuntratt originali sar ma` Triangle Investments Limited, kien l-intimat Ronnie Agius li kien jeffettwa l-hlasijiet. U kien l-istess Ronnie Agius li kien jitolbu *extensions* taz-zmien sabiex isiru l-pagamenti dovuti.

Albert Mizzi jixhed hekk li meta l-kawza bin-Nru. 356/2005 kienet *waslet ghall-ahhar ... sirna nafu fl-2007 li Triangle Investments qeghda in liquidation*. Huwa jsostni li qatt ma kienu nfurmati li l-kumpannija kienet *in liquidation*. Meta imbaghad kellem lill-istralcjarju dan qallu li ma kienx hemm flus mnejn jithallsu.

Ikkunsidrat :

Kienet il-kumpannija attrici stess li talbet sabiex jigu allegati l-atti tal-kawza fl-ismijiet '*Albert Mizzi noe vs Noel*

Kopja Informali ta' Sentenza

Agius et' (Cit. Nru. 356/05 AL) li kienet deciza fis-16 ta' Dicembru 2008. U hekk sar.

Din il-Qorti gharblet bir-reqqa l-atti ta` dak il-process u hija tal-fehma li ghandhom isiru dawn l-osservazzjonijiet.

Inizjalment dik il-kawza saret kontra l-ahwa Agius f'isimhom propju u kontra taghhom bhala rapprezentanti tal-kumpannija Triangle Investments Limited ghall-istess ammont li qieghed ikun pretiz fil-kawza tal-lum.

Pero` kuntrarjament ghal dak li jirrizulta fit-tielet premessa tal-att promotorju tal-kumpannija attrici fil-kawza tal-lum, din il-Qorti diversament presjeduta ma laqghetx it-talba tas-socjeta` *Central Mediterranean Development Corporation Limited* izda laqghet it-talba tal-kumpannija attrici li attwalment kienet hi li kienet istitwiet dik il-kawza u fejn favur taghha kien deciz li Kenneth Dimech bhala stralcjarju tal-kumpannija Triangle Investments Limited kellu jhallas l-ammont ta` €22,254.83.

L-ammont pretiz fil-kawza Cit. Nru.356/05 kien l-istess wiehed bhal dak tal-kawza tal-lum izda l-kawzali tal-kawza tal-lum hija differenti u ghalhekk l-intimati jew min minnhom ma tawx formalment l-eccezzjoni tar-*res judicata*.

A fol 70 tal-atti allegati, jirrizulta li permezz ta` rikors tal-31 ta` Jannar 2008 il-kumpannija rikorrenti talbet il-kjamata fil-kawza ta` Kenneth Dimech bhala stralcjarju tas-socjeta` intimata wara li rrizultatilha minn ricerki li ghamlet li Triangle Investments Limited kienet *in dissolution* u li Kenneth Dimech kien inhatar bhala stralcjarju.

A fol 74 tal-istess atti, jirrizulta li permezz ta` rikor iehor tad-9 ta` Jnnar 2008 il-kumpannija rikorrenti talbet l-isfilz ta' l-eccezzjonijiet u n-nullita` ta` kull ma sar fil-kawza ghaliex l-ahwa Agius kienu pprezentaw l-eccezzjonijiet ghall-kumpannija intimata meta din kienet fi stat ta` xoljiment sa minn sentejn qabel. Ghalhekk allegat li sar frodi ghaliex kien hemm ksur tal-Art.309(1)(d) tal-Kap.386 u kollox sar bil-mohbi tal-kumpannija rikorrenti.

Permezz ta` digriet taghha tat-13 ta` Frar 2008 din il-Qorti diversament presjeduta cahdet it-talba ghall-kjamata fil-kawza u ordnat il-korrezzjoni tal-okkju fi-sens li minflok l-ahwa Agius jidher Kenneth Dimech bhala stralcjarju tal-kumpannija intimata.

Fin-nota ta` sottomissjonijiet taghha, a fol 92 tal-atti allegati, il-kumpannija rikorrenti qalet hekk dwar ir-responsabilita` personali tal-konvenuti -

Izda ghalkemm dawn il-pagamenti saru minn missier il-konvenuti ir-responsabilita` shiha ghal dak li jirrigwarda l-gestjoni tas-socjeta` konvenuta kienet f`idejn il-konvenuti bhala managing directors taghha.

Inoltre a fol 94 tal-istess atti, b`riferenza ghall-Art.315 u 316 tal-Kap.386, il-kumpnnija rikorrenti qalet hekk –

Minhabba l-fatt illi Andre u Noel Agius qua diretturi tas-socjeta` Triangle Investments Limited hbew lil din l-Onorabbli Qorti l-fatt illi s-socjeta` in kwistjoni hija in likwidazzjoni huma b`dan l-agir tagghom saru personalment responsabbli.

Fis-sentenza taghha tas-16 ta` Dicembru 2008 din il-Qorti diversament presjeduta sabet li s-socjeta` attrici ma allegatx abbuz ai termini tal-Art.67 tal-Att dwar il-Kumpanniji u ghalhekk ma tistax issib lill-konvenuti Noel u

*Andre Agius hatja personalment. Irrilevat li s-socjeta` attrici allegat frodi da parti tal-konvenuti Noel u Andre Agius fin-nota ta` sottomissjonijiet taghha u waqfet hemm. U kkundannat biss lill-istralcarju Kenneth Dimech ghall-hlas tal-ammont pretiz mill-kumpannija rikorrenti. Fl-istess waqt irriservat *lis-socjeta` attrici kwalsiasi azzjoni li tista` tkun spettanti lilhom kontra l-konvenuti Noel u Andre Agius f` isimhom propju taht xi ligi ohra.**

Ikkunsidrat :

L-istanza tal-kumpannija rikorrenti fil-kawza tal-lum hija fondata **specifikament** fuq **l-Art.315 tal-Kap.386**. Mela din il-Qorti trid tistharreg jekk il-fatti kif jirrizultaw mill-provi akkwiziti jinkwadrawx ruhhom fil-parametri kontemplati minn dak l-artikolu.

Il-Kap.386 jaghti tifsira ta' x'inhom *fraudulent trading* skond l-Art.315. It-test Ingiliz tal-ligi Maltija jaqra hekk -

(1) If in the course of the winding up of a company, whether by the court or voluntarily, it appears that any business of the company has been carried on with intent to defraud creditors of the company or creditors of any other person or for any fraudulent purpose, the court on the application of the official receiver, or the liquidator or any creditor or contributory of the company, may, if it thinks proper so to do, declare that any persons who were knowingly parties to the carrying on of the business in the manner aforesaid be personally responsible, without any limitation of liability for all or any of the debts or other liabilities of the company as the court may direct.

(2) Where the business of a company is carried on with such intent or for such purposes as is mentioned in subarticle (1), every person who was knowingly a party in the carrying on of the business in the manner aforesaid, shall be guilty of an offence and liable on conviction to a fine (multa) of not more than two hundred and thirty-two

thousand and nine hundred and thirty-seven Euro and thirty-four cents (€232,937.34) or imprisonment for a term not exceeding five years, or to both such fine and imprisonment.

Din il-Qorti qeghda ticcita t-test Ingliz tal-Kap.386 ghar-raguni li l-ligi taghna hija mehuda mil-ligi Ingliza u ghalhekk hija tal-fehma (kif del resto kienet il-fehma tal-Qorti tal-Appell fis-sentenza taghha tal-14 ta' Mejju 2010 fil-kawza **“Borg Cardona noe vs Zammit et”**) li jkun ahjar li t-termini teknici jigu riprodotti kif inhuma bl-Ingliz sabiex jigi mifhum ahjar is-sinifikat tal-provvediment tal-ligi taghna.

Ikun hemm kummerc bi frodi jekk waqt l-istralc ta' kumpannija, ikun jidher li xi negozju tal-kumpannija jkun tmexxa bil-hsieb ta' frodi ta' kredituri tal-kumpannija jew ta' kredituri ta' xi persuna ohra jew bil-ghan ta' frodi. Issa fil-kaz tal-lum, il-kumpannija rikorrenti tippreciza l-allegata frodi tal-ahwa Agius fil-hames kawzali tar-rikors promotur ta` din il-kawza li taqra hekk -

Illi kif jidher mill-iskrittura privata li qeghda tigi esebita bhala DOK AM1 is-socjeta` attrici ghamlet ftehim ma` Andre` Agius u Noel Agius li kienu qeghdin jidhru in rappresentanza ta` Triangle Investments Limited. Illi matul il-kawza, is-socjeta` attrici giet a konoxxjenza tal-fatt li din is-socjeta` Triangle Investments Limited kienet qeghda fi stat ta` xoljiment u dan mit-30 ta` Ottubru 2003.

Fil-ligi Ingliza, ir-responsabilita` civili u kriminali ghall-kummerc bi frodi kienet regolata bl-Artikolu 332 tal-Companies Act 1948. Dan l-artikolu mbaghad inqasam fi tnejn bl-emendi bil-ligi tal-1986. Dak li kien jirrigwarda r-responsabilita` kriminali gie kopert bl-Artikolu 458 tal-Companies Act Ingliza tal-1985, li wara sar l-Artikolu 993 tal-Companies Act Ingliza tal-2006, waqt li r-responsabbilta` civili giet koperta bl-Artikolu 213 tal-Insolvency Act 1986. Fil-kaz tal-ligi taghna, l-Artikolu 315

Kopja Informali ta' Sentenza

tal-Kap.386 jinkorpora kemm is-sanzjoni civili (fl-ewwel inciz) kif ukoll dik penali (fit-tieni inciz).

Huwa propju ghalhekk li l-kawzi u l-awturi Inglizi huma ghajn importanti ta' interpretazzjoni ghal dan l-artikolu.

Fir-rigward ta' *fraudulent trading*, qabel il-kaz ta' **R. v. Grantham** tal-1984, is-sentenzi kienu jghidu li *“a proper inference of intent to defraud could be made if a company continues to carry on business and to incur debts at a time when there is to the knowledge of the directors no reasonable prospect of the creditors ever receiving payment”* (ara **Re William C. Leitch Brothers Ltd** tal-1932). F'kaz iehor **Re Patrick & Lyon Limited** tal-1933, kien deciz li l-intenzjoni *to defraud* u *fraudulent purpose* jikkomprenđu *“actual dishonesty involving, according to the current notions of fair trading among commercial men, real moral blame”*.

Il-kaz ta' **R. v. Grantham** kien jirrigwarda responsabbilta` kriminali ghall-kummerc bi frodi u s-sentenza giet fi zmien meta r-responsabbilta` civili u dik kriminali kienu t-tnejn regolati bl-Artikolu 332 tal-Companies Act Ingliza tal-1948. Pero' dak li kien hemm deciz japplika bl-istess mod ukoll ghar-responsabbilta` civili. F`dik il-kawza nghad hekk –

“A finding that a person was knowingly party to the business of a company having been carried on with intent to defraud creditors may be made if the following two conditions are satisfied :

1) *If that person realized, at the time the debts were incurred, that there was no good reason for thinking that funds would be available to pay the debt in question when it became due or shortly thereafter ; and*

2) *There was actually dishonesty involving, according to current notions of fair trading among commercial men, real moral blame.*"

F'dak il-kaz il-Qorti Ingliza ghamlitha aktar facili biex wiehed jipprova l-intenzjoni frawdolenti billi *"a proper inference of fraud could be made if there was no good reason to believe that payment would be made."*

Dwar il-grad tal-prova, **Brenda Hannigan** fil-ktieb **"Company Law"** (Butterworths, 2003) fol. 843.9 tgħid hekk –

"Proving that the company continued to trade while insolvent is not enough. The person bringing the action must prove that the respondent has carried on business with intent to defraud creditors or for any fraudulent purpose ...For a person to be held knowingly party to carrying on a company's business with intent to defraud creditors requires findings and inferences as to the facts known to that person at the relevant times. At those times the business might either have succeeded or failed."

L-ezami ta` din il-Qorti huwa essenzjalment soggettiv izda hemm ukoll konsiderazzjonijiet oggettivi. Huwa b'ezami akkurat ta' dawn iz-zewg elementi li din l-Qorti tista' tasal għal konkluzjoni korretta. Fl-Art.315(1) jingħad x`jikkostitwixxi kummerc bi frodi pero` "frodi" *ut sic* mhix definita.

Fis-sentenza **'Dalli vs Attard'** deciza fis-26 ta' Gunju 1961 mill-Qorti tal-Appell saret referenza għal Laurent (Vol XV para 253) fejn ingħad li *"La frode assume come Proteo, mille ed una forma. E' una questione di fatto"*. Fl-istess sens ighid **Farrar** f'pagna 336 et seq tal-ktieb **"Fraudulent Trading"** (1980) - *The term 'fraud' has different meanings depending in which context it is used.*

Applikati dawn l-insenjamenti ghall-kaz tal-lum, din il-Qorti tosserva li meta sar il-ftehim tal-14 ta` Mejju 2001 bejn l-ahwa Agius ghal Triangle Investments Limited u r-rikorrent nomine, il-kumpannija Triangle Investments Limited kienet ghadha fin-negozju, ma kien l-ebda dubju dwar is-solvenza taghha u ma kenitx fi stat ta` stralc. Il-kumpannija attrici qeghda tippretendi li kien hemm *fraudulent trading* skond l-Art.315(1) tal-Kap.386 da parti tal-ahwa Agius ghaliex meta pprezentaw l-eccezzjonijiet fil-kawza Cit. Nru. 356/2005, il-kumpannija Triangle Investments Limited kienet fi stat ta` stralc wara li kien dikjarat ix-xoljiment taghha.

Din il-Qorti li dak il-fatt wahdu b`ebda mod ma jfisser li kien hemm *fraudulent trading* kif diga` tfisser. Il-fatt li kien hemm stralc ifisser li fil-kawza in kwistjoni kellhom jirrispondu ghal Triangle Investments Limited mhux l-ahwa Agius izda l-istralcjarju Kenneth Dimech. Din il-Qorti mhix qeghda tintalab tippronunzja ruhha dwar l-Art.309(1)(d) izda dwar l-Art.315 tal-Kap.386. Ghal aktar kjarezza, jekk jigi accettat ghall-grazzja tal-argument li, ghax ipprezentaw eccezzjonijiet meta ma kienux ghadhom diretturi stante li l-kumpannija kienet diga` fi stralc, l-ahwa Agius kisru l-Art.309(1)(d), dak wahdu ma jfissirx li saret il-prova ta` *fraudulent trading* skond l-Art.315. Ghaliex dak li jrid jigi pruvat ghas-sodisfazzjon ta` din il-Qorti huwa jekk l-imgieba attiva jew passiva tal-ahwa Agius kenitx frawdolenti inkella le.

Mill-kumpless tal-provi li ngiebu ghall-konsiderazzjoni taghha, din il-Qorti tghid li mhux biss ma saritx il-prova li kien hemm hsieb frawdolenti f`dak l-agir izda wisq anqas saret il-prova li kienu ttiehdu mizuri attwalment dizonesti li wasslu sabiex jigi ezercitat kummerc frawdolenti. Ghandu jitqies li l-prova li kumpannija kompliet tezercita l-kummerc meta kienet insolventi mhux bizzzejjed sabiex jipprova *fraudulent trading*. *Multo magis* fil-kaz tal-lum meta l-unika prova tal-kumpannija rikorrenti kienet li l-ahwa Agius ipprezentaw

eccezzjonijiet meta ma kienux ghadhom diretturi tal-kumpannija Triangle Investments Limited.

Mill-kumpless tal-provi li ngiebu ghall-konsiderazzjoni taghha, din il-Qorti ma rravvizat l-ebda agir fl-intimati kalkulat, metodiku u regolari intiz sabiex jaghmel hsara lill-kredituri tal-kumpannija Triangle Investments Limited jew ghad-detriment tal-istess kredituri. L-ebda prova ma saret sabiex tistabilixxi li l-intimati, jew min minnhom, konsapevolment u intenzjonalment, filwaqt li hasbu sabiex ikopru l-interessi taghhom, esponew ghal riskju l-flus tal-kredituri. L-ebda prova ma tressqet sabiex tistabilixxi li l-intimati, jew min minnhom, abbuzaw bi flus tal-kredituri jew haddmu kummerc qarrieqi ghad-dannu taghhom. L-ebda prova ma saret sabiex tikkonvinci lil din il-Qorti li kien hemm agir fraudolenti fil-mod kif giet strutturata, kapitalizzata u mmexxija l-kumpannija Triangle Investments Limited. L-ebda prova ma saret sabiex jinghad li l-intimati, jew min minnhom, ma hadux mizuri sabiex isalvaw jew addirittura hadu mizuri sabiex ifallu l-kumpannija. Mhuwiex pruvat li bil-fatt li mir-rikorrent nomine intalab zmien sabiex jithallas dak li kien dovut lilha minn Triangle Investments Limited, l-intimati, jew min minnhom, kellhom il-hsieb li jqarrqu lill-kreditur taghhom, partikolarment permezz ta' pretensjonijiet foloz.

Ikkunsidrat :

Fil-kawza tal-lum, il-kumpannija rikorrenti dderigiet l-azzjoni taghha skond l-Art.315 kontra l-azzjonisti tal-kumpannija Triangle Investments Limited (u cioe` l-intimati ahwa Agius), kontra d-diretturi tal-istess kumpannija (u cioe` l-intimati ahwa Agius), kontra Ronnie Agius missier l-ahwa Agius li la kien azzjonista u lanqas kien direttur tal-kumpannija Triangle Investments Limited izda li kien talab aktar zmien sabiex jithallas dak li kien dovut lill-kumpannija rikorrenti, u kontra l-istralcjarju Kenneth Dimech.

Din il-Qorti tibda biex tghid li fil-kuntest tal-kawzali kif proposta mill-kumpannija rikorrenti hija ma tistax ssib prova ta' *fraudulent trading* fir-rigward tal-intimati Ronnie Agius u Kenneth Dimech nomine. Tal-ewwel, propju ghaliex l-interventi tieghu versu l-kumpannija rikorrenti qatt ma kienu bhala ufficjal jew azzjonista tal-kumpannija Triangle Investments Limited izda aktar bhala funzjonarju jew delegat tal-istess kumpannija. Din il-Qorti ma rriskontrat l-ebda nuqqas da parti ta' Ronnie Agius ghall-fini tal-Art.315. *Multo magis* fil-kaz ta' l-istralcjarju Kenneth Dimech li ma rrizulta pruvat l-ebda nuqqas da parti tieghu – *sic et simpliciter*.

Fil-kaz tal-ahwa Agius, ghalkemm kienu u ghadhom azzjonisti tal-kumpannija de qua, u kienu (qabel l-istralc) diretturi taghha, din il-Qorti, minghajr l-icken esitazzjoni, tghid li ma sabet, anke fil-kuntest tal-premess, l-ebda prova ta' *fraudulent trading* ghall-fini tal-Art.315 tal-Kap.386.

Ghar-ragunijiet kollha premessi, din il-Qorti qeghda tichad it-talbiet tar-rikorrent nomine fil-konfront tal-intimati kollha, bl-ispejjez kollha kontra l-istess rikorrent nomine.

**Onor. Joseph Zammit McKeon
Imhallef**

Amanda Cassar

Kopja Informali ta' Sentenza

Deputat Registratur

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----